5.5.2022

FI.PLM.
Asianumero

Puolustuspoliittinen osasto/Wahlstein

Valtionvarainvaliokunta, verojaosto

PLM asiantuntijalausunto HE 66/2022 vp

Valtiovarainvaliokunta on pyytänyt PLM:n asiantuntijalausuntoa ja kuulemista VM:n lakiesitykseen arvonlisäverolain ja valmisteverolain muuttamisesta. Puolustusministeriö on kommentoinut lakiesitystä koko sen valmisteluprosessin ajan sekä antanut lausuntonsa viimeisimmällä lausuntokierroksella. Puolustusministeriön kommentit on osin huomioitu lopullisessa VM:n lakiesityksessä. Osin kommentit ovat jääneet huomiotta. Tämä lausunto keskittyy keskeisimpiin huomiotta jääneisiin kommentteihin.

Lakimuutosesityksen perusteluosan kolmannessa luvussa määritellään muutosdirektiiviin viitaten puolustustoiminta yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan kuuluvien unionin toimien toteuttamiseksi. Määritelmästä puuttuu harjoitustoiminta. Alkuperäisessä asiakirjassa todetaan luettelo, mitkä ovat yhteisiä puolustusalan toimia. Näissä ei harjoitusta ole todettu. Asiakirjassa määritellään kuitenkin toisaalla verovapautuksen piiriin kuuluvan *"Activities that are generally performed exclusively by armed forces*." Tämä on tyhjentävämmin ja väljemmin todettu, jonka voidaan yleispätevästi todeta sisältävän myös harjoitustoiminnan. Lakiesityksessä ei kuitenkaan tällaista kirjausta ole, josta johtuen lain soveltaminen jää osin epäselväksi, ellei sitä lain kirjauksissa selkeytetä tai selvästi ohjata lain täytäntöönpano-ohjeistuksissa.

Normaaliolojen keskeisenä sekä yhtenä yleisimmistä yhteisen puolustusalan toimintana on nimenomaan harjoitustoiminta. Puolustusministeriö näkee tarkoituksenmukaisena, yhteistoimintaa selkeyttävänä ja helpottavana, että harjoitustoiminta sisällytettäisiin määritelmään. Puolustusministeriö on tätä kohtaa kommentoinut koko prosessin ajan.

Puolustusvoimien kansainväliselle toiminnalle keskeinen asiakirja on Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimusvaltioiden ja muiden rauhankumppanuuteen osallistuvien valtioiden välinen sopimus niiden joukkojen asemasta ja sen lisäpöytäkirja eli ns. NATO/PfP SOFA (SopS 64 ja 65/1997), johon Suomi liittyi vuonna 1997. Sopimus sisältää määräyksiä, jotka koskevat muun muassa maahantulomuodollisuuksia, aseenkanto-oikeutta, tuomiovallan käyttöä, vahingonkorvausoikeutta ja siitä luopumista sekä erioikeuksia ja vapauksia, mm. verovapaudet.

Eduskunnan puolustusvaliokunta on mietinnössään (PuVM 2/2017 vp) ulkoasiainvaliokunnan lausunnon (UaVL3/2017 vp) huomioon ottaen todennut, että PfP SOFAa voidaan soveltaa kaikkeen kansainväliseen toimintaan Suomen alueella Suomen ja NATO-maiden sekä rauhankumppanuusmaiden välillä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Puolustusministeriö on valmistelun aikana tuonut esiin kyseisen joukkojen asemaa koskevan sopimuksen, sillä se sisältää joukoille myönnettäviä verovapauksia koskevia määräyksiä. HE:ssä ei ole tarkasteltu esityksen suhdetta NATO/PfP SOFAan, mutta puolustusministeriö olettaa, että VM on lakiesitystä valmistellessaan huomioinut kyseisen sopimuksen ja sen yhdenmukaisuuden lakiesityksen sisällön kanssa. Tästä olisi suonut löytyvän kirjauksen lakiehdotuksessa, jotta olisi saatu selkeyttä esityksen suhteesta NATO/PfP SOFAan.

Näiden kahden kohdan lisäksi lakiesityksestä löytyy terminologisia ja teknisluontoisia kirjauksia, joihin puolustusministeriö on virallisessa lausunnossaan ottanut kantaa. Kuten yllä todettiin, osa on huomioitu ja osa ei. Muutoin lakiesitys on toimiva kokonaisuus, jolla kyetään toimeenpanemaan EU:n arvonlisä- ja valmisteverodirektiivit.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi